

Pismo
ukazuje się
we wtorki
i piątki

GŁOS *weekend*

Piątek

10 maja 2024

nr 37 (LXXIX)

cena: 20 Kč

WIADOMOŚCI
DZIAŁACZE BĘDĄ MIEĆ
JAK W RAJU
STR. 2-3

KULTURA
SZTUKA
W PUSTYM SKLEPIE
STR. 5

FOTOREPORTAŻ
20 LAT ZESPOŁÓW
»ZAOLZI«
I »ZAOLZIOCZEK« STR. 8

Gorąco na lodzie

WYDARZENIE: 16 drużyn narodowych, 64 mecze, bezcenne emocje. W piątek w Pradze i Ostrawie rozpoczynają się hokejowe mistrzostwa świata elity, w których po 22 latach przerwy zagrają też Polacy. Drużyna trenera Róberta Kalábera przygotowuje się do pierwszego starcia w Ostrawie, które zaplanowano na godz. 16.20 w sobotę. Czesi zaczynają w piątek (20.20) w Pradze z Finlandią.

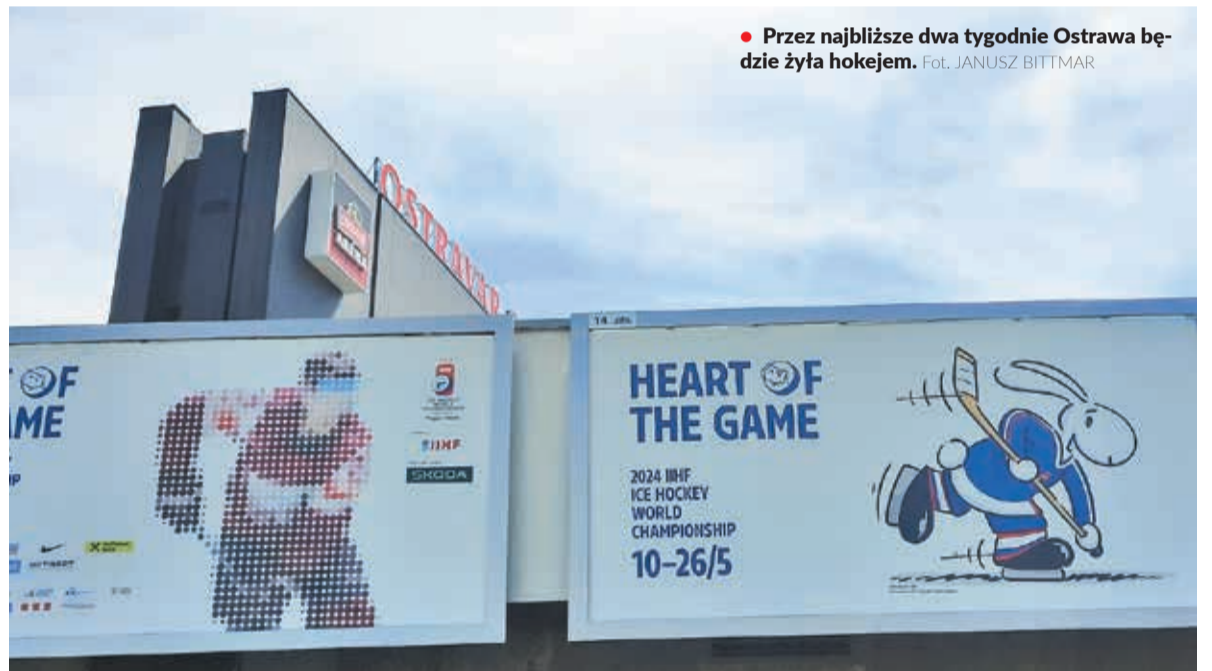
Janusz Bittmar

Biało-czerwoni po długich latach nieobecności w elitarniej hokejowej rodzinie wrócili do najwyższej kategorii mistrzostw świata w idealnym momencie – po dziewięciu latach czempionat globu znów zagości bowiem w Republice Czeskiej. Polacy wrócili nie tylko w idealnym momencie, ale też zagrają w prawie idealnym miejscu – Ostrawie, która na dwa tygodnie zamieni się w drugi dom dla fanów znad Wisły. Według informacji organizatorów, nad Ostrawicę przyjedzie całkiem pokaźna grupa polskich kibiców, w równie potężnej liczbie zameldują się w stolicy województwa morawsko-śląskiego także kibice reprezentacji Słowacji. – Nie dysponujemy dokładnymi danymi, ale może to być nawet kilkanaście tysięcy fanów – powiedział wczoraj „Głosowi” Štěpán Sedláček z działu prasowego mistrzostw świata.

Właśnie mecz Polski i Słowacji, zaplanowany na najbliższą środę o godz. 20.20, został najszybciej wyprzedany spośród pakietu spotkań

grupy B w Ostravar Arenie. Oprócz Słowaków w grupie B znajdują się też mocne reprezentacje Szwecji i Stanów Zjednoczonych, są nieobliczalni Niemcy i Łotysze oraz zespoły, które podobnie jak Polacy przystępują do rozgrywek z tylko jednym planem: ustrzec się degradacji. W zasięgu biało-czerwonych są w tych mistrzostwach na pewno ekipy Francji i Kazachstanu, mecze z tymi rywalami trzeba więc koniecznie wygrać. Na pierwszy ogień podopieczni Róberta Kalábera zmierzą się w sobotę z Łotwą (16.20), z którą mogą tylko sprawić niespodziankę.

„Głos” z oficjalną dziennikarską akredytacją mistrzostw świata będzie śledził głównie rywalizację w ostrawskiej grupie B, którą zainauguruje dzisiejszy mecz otwarcia Słowacja – Niemcy (początek o godz. 16.20). Na 20.20 zaplanowano hit piątkowej ramówki mistrzostw, pojedynkę pomiędzy faworytami ostrawskiej grupy, Szwecją i Stanami Zjednoczonymi. Faza grupowa potrwa do 21 maja, cztery czołowe drużyny z każdej grupy automatycznie zakwalifikują się do fazy pucharowej ukierunkowanej na wyłonienie mistrza świata. Ostatnie zespoły z grupy A (Praga) i B (Ostrawa) zostaną zdegradowane do Dywizji I Grupy A. W

• Przez najbliższe dwa tygodnie Ostrawa będzie żyła hokejem. Fot. JANUSZ BITTMAR

obu miastach-gospodarzach czempionatu odbędą się po dwa pojedynki ćwierćfinałowe (23 maja), następnie turniej zagości już wyłącznie w stolicy RC, w praskiej O₂ Arenie, gdzie 26 maja zostanie rozegrany mecz finałowy. Mistrzowskiego tytułu sprzed roku bronią hokeiści Kanady.

Ostrawa żyje mistrzostwami od prawie trzech miesięcy. W różnych

strefach miasta można trafić na duże billboardy z hokejową tematyką, miejscowi hotelarze od marca radykalnie podnieśli też ceny swoich usług. Niektóre hotele w mieście podrożały nawet dwukrotnie. Według wstępnych danych organizatorów, spora grupa polskich kibiców będzie przyjeżdżała do Ostrawy na jeden dzień, druga grupa „rozbije w

mieście biwak” do końca fazy grupowej. Już teraz zacierają więc ręce z radości miejscowi właściciele punktów gastronomicznych.

Hokejowy czempionat potrwa do 26 maja.

Do tematu wracamy na str. 10

741 690

widzów obejrzało mecze mistrzostw świata w hokeju na lodzie w 2015 roku w Pradze i Ostrawie. Organizatorzy turnieju liczą na pobicie dotychczasowego czeskiego rekordu mistrzostw, w czym w dużym stopniu mają pomóc... polscy i słowaccy kibice.

REKLAMA

Przyjdźcie i bawcie się u nas w Vitality!

Imprezy towarzyskie do 50 osób, również nieformalnie — ze sportem!

+420 732 920 550
www.sportvitality.cz

sport vitality

GŁ-001

MK PZKO w Darkowie
oraz chór »Lira«
zapraszają na

XXVII MAJ NAD OLZĄ

w niedzielę 12 maja 2024 o godz. 15.00
w Domu Polskim PZKO w Karwinie-Frysztacie

W programie wystąpią: dzieci przedszkola w Karwinie, chór „Lira” oraz Zespół Pieśni i Tańca „Olza”.
Koncert wsparło finansowo Ministerstwo Kultury RC

GŁ-215

HYDE PARK

W rubryce tej publikujemy materiały nadesłane przez czytelników, wyrażające ich opinie, poglądy i przekonania. Redakcja zastrzega sobie prawo do dokonywania skrótów.

Uporządkujmy te sprawy

Urodziłem się w Mostach koło Jabłonkowa. Mam 86 lat. Z zainteresowaniem śledzę rozwój historyczny na Zaolziu. Z nim wiąże się dokonywanie zmian starych historycznych nazw miejscowych. Jest to przejaw braku szacunku do historii i współczesności. Np. w Oldrzychowicach nazwę potoku Muszalec zmieniono na Tisovský, w Końskiej nazwę lasu Zobrzegi na Velké doły, w Bukowcu nazwę potoku Olecka na Oleška itp.

Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

Albo sprawa potoku Kłokocz w Mostach koło Jabłonkowa. Istnieją źródła mówiące o tym, że już od 1764 roku w mutacjach językowych potok był tak właśnie nazywany. W 1982 roku został bez sensu i bez przyczyny przemianowany na Jarošův potok, chociaż w gminie nigdy nie żył ani nie żyje żadna osobistość o tym nazwisku. Nad tym potokiem przyszedłem na świat, podobnie jak wszyscy starzy mieszkańcy wciąż tak samo go nazywamy, zmiana nazwy nie tylko mnie więc martwi. Dlatego też podjąłem poszukiwania w Mostach koło Jabłonkowa, w Urzędach Katastralnych w Trzyńcu, Frydku-Mistku, Opawie, w Dorzeczu Odry, w Muzeum Těšínska, Czeskim Urzędzie Geodezyjnym i Katastralnym (ČÚZK) i w jego komisji ds. nazewnictwa. Próbowalem dociec, kto, kiedy i dlaczego bez powodu zmienił nazwę tego potoku. Wszędzie napotykałem chęć pomocy i zrozumienie. W Dorzeczu Odry i w Muzeum Těšínska także wyraził rozgoryczenie z powodu tych bezsensownych zmian nazw historycznych na Śląsku Cieszyńskim. Pani Irena Švehlova, kierowniczka komisji ds. nazewnictwa ČÚZK powiedziała mi, że samorządowe instytucje lokalne mogą kiedykolwiek wystąpić o zmianę istniejącego statusu rzeczy. Zwróciłem się więc do Urzędu Gminy w Mostach koło Jabłonkowa. Uzyskałem obietnicę, że samorząd będzie starał się o przywrócenie historycznej nazwy potoku Kłokocz. Jestem za to bardzo wdzięczny.

Całe życie spędziłem na Śląsku Cieszyńskim. Nie rozumiem, dlaczego nasza rzeka Olza w latach 60. ub. wieku otrzymała nazwę Olše. Ze źródeł historycznych sięgających 1290 roku wynika, że nazwa Olza jest nazwą re-

gionalną, tu, na Śląsku Cieszyńskim przez ludność autochtoniczną używaną przez setki lat właściwie po dziś dzień. Nigdy nie powinna być zmieniana. Nazwa Olše była sporadycznie używana dopiero od 1918 roku. Definitywnie zaś od 1 października 1961 na podstawie decyzji i za zgodą komitetu powiatowego KPC, podobnie też na podstawie radzieckich map wojskowych i w związku z nadaniem stacji kolejowej nazwy Bystřice nad Olší. W ten sposób doszło oficjalnie do ostatecznej czechizacji pierwotnej nazwy rzeki Olzy. Czy była to celowa decyzja przedstawicieli reżimu komunistycznego, mająca na celu wyeliminowanie śląskiej nazwy historycznej? Podobnie jak w przypadku potoku Kłokocz? Do tamtej pory w mapach nazwa Olše pojawiała się sporadycznie. Zawsze była to Olza w różnych mutacjach językowych i różnych okresach. Nazwa Olše nie przyjęła się wśród ludzi, zdecydowana większość mieszkańców w jej dorzeczu ciągle stosuje śląską nazwę Olza. W Polsce rzeka w górnym i dolnym biegu nosi

nazwę Olza, na paradoks zatem zaskakująco, że w czeskiej części Śląska Cieszyńskiego mamy rzekę o nazwie Olše. Nie przemawia za tym argument, że na brzegach rośnie mnóstwo olch. Zmiana nazwy rzeki spotkała się z aktywnym sprzeciwem, niestety w czasach reżimu komunistycznego nie miał on szans na sukces. Także obecnie nazwa Olše budzi wiele obiekcji. Oto przykłady.

W książce „Těšínsko v proměnách staletí” wydanej w 2010 roku przez Muzeum Těšínska na str. 54 napisano, że „bez przyczyny stopniowo od 1945 r. w języku czeskim, »urzędowym«, zaczęto stosować nazwę Olše, pomimo iż nie miało to żadnego uzasadnienia topograficznego, historycznego ani lingwistycznego. Już od czasów średniowiecznych w materiałach archiwalnych łacińskich, niemieckich, czeskich, wreszcie

polskich odnajdujemy prawie zawsze termin Olza”.

- W książce współczesnego czeskiego historyka Petra Juřáka pt. „Beskydy ve stínu Lysé hory” wydanej w 2017 roku nakładem REGIA Praha rzeka określana jest całkiem oficjalnie jako Olza.
- Nawet mieszkańcy Bystrzycy chętnie pozbyli się w nazwie swojej miejscowości niechcianego określenia... nad Olší.
- Nawet inż. Lubomír Matěj, prezes rejonowego zarządu czeskiej Maticy slezkiej na Śląsku Cieszyńskim w rozmowie prywatnej ze mną przyznał, że także jemu przeszkadza aktualna nazwa rzeki.
- W najnowszych czeskich publikacjach i artykułach, które dotyczą naszego regionu, często stosowana jest historyczna nazwa rzeki – Olza.

Uważam – a dyskusję ze współobywatelami utwierdzają mnie w tym przekonaniu – że nazwa rzeki Olše to przejaw pogardy i braku szacunku wobec potomków obywateli zamieszkujących w przeszłości tereny w dorzeczu Olzy, a także wobec historii i współczesności naszego regionu. Fakt, że rzecze nadano nazwę Olše, odczuwamy jako krzywdę historyczną wyrządzoną nam i naszym przodkom.

Zwracam się niniejszym do redakcji pism regionalnych w dorzeczu Olzy z prośbą o opublikowanie tego tekstu. Proszę też wszelkie kompetentne instytucje do podjęcia działań mających na celu przywrócenie rzecze – symbolowi Śląska Cieszyńskiego jej pierwotnej i właściwej nazwy – Olza. Mogłoby się to odbyć drogą referendum lokalnego.

Ladislav Gavlas

Tekst został napisany w języku czeskim. Tłumaczenie na polski: Janusz Bittmar.

Murem za Henrykiem Jasiczkiem

23 kwietnia odbyło się zebranie członkowskie MK PZKO Czeski Cieszyn-Centrum. W trakcie dyskusji poruszony został temat ewentualnego patrona Szkoły Podstawowej z Polskim Językiem Nauczania w Czeskim Cieszyńsku. Ewa Sikora poinformowała członków o rozmowie, jaką wraz z prezes Małgorzatą Rakowską odbyła z dyrektorem Markiem Gryczem. Tomasz Pustówny, który wcześniej uczestniczył w zebraniu Macierzy Szkolnej i grona pedagogicznego,

przedstawił sytuację z punktu widzenia szkoły. Odbyła się dyskusja i głosowanie, w którym obecni członkowie koła jednomyślnie opowiedzieli się za nazwiskiem Henryka Jasiczka. W uchwale zobowiązali zarząd MK do wystosowania niniejszego listu.

Henryk Jasiczek należy do najwybitniejszych poetów zaolziańskich i całe dorosłe życie związały był z Czeskim Cieszyńskiem. Niektórzy zarzucają mu członkostwo w KPC. Zapominają się przy tym o fakcie, że ta sama partia ukarała

go surowo za jego postawę podczas Praskiej Wiosny oraz za stosunek do okupacji przez wojska Układu Warszawskiego. Na skutek tego został wyrzucony z partii i de facto miał zakaz wykonywania zawodu. Również w Polsce jego twórczość objęto wówczas całkowitym zakazem publikacji. Z egzystencjalnych powodów miał się potem przez długie lata różnych zajęć. Zrehabilitowany został pośmiertnie w roku 1990.

Alternatywna kandydatura Antoniego Osuchowskiego wywołała

raczej konsternację. Nie jest on u nas zbyt znany, a jeśli już, to łączy się go z liceum ogólnokształcącym jego imienia w Cieszyńsku. Osuchowski miał duże zasługi dla polskiego szkolnictwa w Księżwiesiu Cieszyńskim, jednak nie miały one bezpośredniego związku z czeskokocieszyńską szkołą. Istnienie dwóch szkół w odległości niespełna 1000 metrów z tym samym patronem uważamy za niezbyt szczęśliwe. Jak napisał jeden z członków „granica jest otwarta i Osuchowski już w Cieszyńsku ma”.

Również opcja bez patrona nie jest dla nas zadowalająca. Wiele jest dla nas zadowalające. Wiele jest go z liceum ogólnokształcącym jego imienia w Cieszyńsku. Osuchowski miał duże zasługi dla polskiego szkolnictwa w Księżwiesiu Cieszyńskim, jednak nie miały one bezpośredniego związku z czeskokocieszyńską szkołą. Istnienie dwóch szkół w odległości niespełna 1000 metrów z tym samym patronem uważamy za niezbyt szczęśliwe. Jak napisał jeden z członków „granica jest otwarta i Osuchowski już w Cieszyńsku ma”.

Prosimy także inne koła PZKO w mieście o wyrażenie swojej opinii.

Małgorzata Rakowska, prezes PZKO

w Czeskim Cieszyńsku-Centrum

Sztuka w pustym sklepie

Pomysł na ożywienie pustych pomieszczeń sklepowych w Czeskim Cieszyńsku zrodził się w głowie artystki i projektantki mody Pauliny Bubik-Szotkowskiej. W ub. piątek w dawnym sklepie spożywczym na rogu ulic Strzelniczej i Dukielskiej otworzyła wystawę autorską „Otisky – Odbitki”.

• Paulina Bubik-Szotkowska wita gości.

Danuta Chlup

Wernisaż inaugurowała Veronika Chmelářová, kuratorka Galerii Miasta Trzyńca:

– Kiedy Paulina wystawiała swoje obrazy w Teatrze Cieszyńskim, odwiedziłam wystawę i na pierwszy rzut oka się w nich zakochałam. Dziś dwa jej obrazy mam już w domu. Zaczęłam się intensywnie interesować tym, co Paulina tworzy. Ta wystawa odzwierciedla cały jej rok. Opowiada o tym, jak

• Wernisaż cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

wpływają na nas różne przeżycia i wydarzenia, zarówno pozytywne, jak i negatywne, jaki ślad w nas odścisną. Małżeństwo, rozstania, miłość, ból... To wszystko odbite jest w płótnach i przedmiotach, które są tu wystawione.

Opustoszała przestrzeń dawnego sklepu spożywczego ożywiła instalacja artystyczna, składająca się z obrazów i innych, powiązanych z nimi tematycznie obiektów. Bubik-Szotkowska lubi – jak przyznała – dzieła powstające z recyklingu, dlatego tchnęła nowe życie, m.in. w stare garnki czy posudki.

– Planując wystawę, chciałam ożywić puste pomieszczenia, a zarazem nawiązać do mojego ostatniego roku, który był pełen przeżyć i emocji. Chodząc po mieście, mówiłam

sobie, że chciałabym uzewnętrznić to, co mam w sobie, a zarazem wiedziałam, że nie mogę tego pokazać w klasycznej galerii, tylko inaczej, w inny sposób.

Artystka przyznała, że początkowo myślała o wystawie wędrowną, przenoszoną z jednego pustego lokalu do innego (a tych w Czeskim Cieszyńsku nie brakuje). – Bardzo zależy mi na tym, aby nie tylko moja twórczość, ale także twórczość innych osób została w taki sposób pokazana. Nie wszystko udało się zrealizować, to jest taka próba, która pokaże, czy to się sprawdzi, czy będzie zainteresowanie takimi wystawami. Dużo także zależy od właścicieli lokali – dodała. Wystawa została otwarta na dziesięć dni.

Mąż malarki, muzyk Adam Bubik, przedstawił utalentowaną młodą wokalistkę Gabrielę Witos, która swoimi występem wzbogaciła atmosferę wernisażu o kolejną sferę artystycznych doznań.

Po wernisażu Bubik-Szotkowska oprowadziła zainteresowanych po ekspozycji, komentując każdy z obiektów.

Wernisaż cieszył się dużym zainteresowaniem, zjawilo się sporo młodych osób, rówieśników artystki. – To naprawdę „mega” projekt, chylę czoła przed tymi, którzy to wymyślili i zrealizowali – chwaliła architektka Katarzyna Jursa, która wraz z mężem Adamem stara się poprzez swoją pracę pozytywnie wpływać na metamorfozę przestrzeni miejskiej Czeskiego Cieszyńsku. ◀

»Storoczny starzik« namieszał w domu seniora

Przełom kwietnia i maja trudno sobie wyobrazić bez przedstawienia amatorskiego zespołu teatralnego Miejscowego Koła PZKO w Śmiłowicach. Premierę „Storoczego starzika” wystawili w śmiłowickim Domu Kultury w ostatnią niedzielę kwietnia. Tydzień później zagrali przedstawienie w Domu PZKO w Trzyńcu-Nieborach.

– Dzisiaj jest podobno Dzień Śmiechu. Mam nadzieję, że będziemy go świętowali tak, jak powinno się to robić, czyli śmiechem. Widziałam już to przedstawienie i naprawdę jest super – zapowiedziała spektakl prezes nieborowskiego koła Halina Szczotka.

Od kilku lat sztuki dla śmiłowiczian pisze Jarmila Chlebkowa. W tym roku wzięła na warsztat temat domu seniora („staroibica”) i setnych urodzin jednego z pensjonariuszy. To może sugerować, że akcja sztuki płynęła spokojnie, ale tak było tylko na początku. W dniu 100. urodzin pan Starzik (nie tylko jest starzikiem, ale także tak się nazywa) postanawia uciec z placówki, spod kuratelii surowej dyrektorki. Nie jest ciekaw grzesznościowych odwiedzin wójta, tor-

• Co zrobić z milionami w walizce?

które należy dostarczyć samolotem do jego wieku piosenki „Sto lat”. A ponieważ stulecie jest wprawdzie najstarszym, ale też najsprawniejszym pensjonariuszem domu seniora, ucieczka mu się udaje. Dochodzi na dworzec kolejowy, gdzie nie tylko poznaje sympatyczną, lecz znużoną małym ruchem i samotnym życiem kasjerkę, ale niechący wplątują ją i siebie w niebezpieczną aferę z nielegalnymi pieniędzmi,

które należy dostarczyć samolotem na Bali.

Wyprawy na Bali (raczej nierealną) pan Starzik planował z kolegami w domu seniora, dlatego pomysł nie wydał mu się głupi.

Stulotka zagrał Janusz Heczko, kasjerkę jego żona Danuta Ferfecka. W drugoplanowej, ale trudnej do zagrania roli „chuligana” wystąpił prezes MK PZKO Marek Niemczyk. Trudna była dlatego, że większość czasu na

• Emeryci czekają na mecz hokeja. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

scenie spędził, udając człowieka doświadczonego zesztywniałego od mrozu.

W spektaklu pojawili się zarówno wytrawni aktorzy, jak i nowe twarze. Sztukę wyreżyserowała Weronika Adamiec.

– Pierwszy raz reżyserowałam, przed premierą był stres. Teraz zresztą także, ponieważ graliśmy gościnnie, a po opiniach w Śmiłowicach, że to było super, zależało nam, aby ponownie zagrać tak dobrze –

przyznała w rozmowie z „Glosem”. Zdradziła, że w przedstawieniu zagrała całą jej rodziną.

Próby przedstawienia rozpoczęły się od razu po balu.

– Wszyscy aktorzy dodali coś swojego, poza scenariuszem. Aktorzy, którzy grali emerytów, musieli się nauczyć poruszać i zachowywać jak starzy ludzie, ale z każdą próbą szło im lepiej – dodała Weronika Adamiec. (dc)

GŁOSIK

Spotkanie z olimpijczykiem

Rok 2024 został przez Sejm ogłoszony Rokiem Polskich Olimpijczyków. Szkoła Podstawowa im. Jana Kubisza w Gnojniku postanowiła uczcić go wraz ze Świętem Narodowym Trzeciego Maja. W ub. piątek gościł w szkole czterokrotny uczestnik zimowych igrzysk olimpijskich, Mateusz Ligocki.

Danuta Chlup

Ligocki przez 22 lata wyczynowo uprawiał snowboarding, startował na olimpiadach głównie w konkurencji zwanej snowboardcross. Polega ona na tym, że czterech zawodników rywalizuje jednocześnie na trasie zjazdowej z muldami, ostrymi zakrętami, skokami. Na zimowych igrzyskach olimpijskich dyscyplina ta po raz pierwszy pojawiła się w Turynie (Włochy) w 2006 roku. I właśnie wtedy zawodnik z Cieszyna po raz pierwszy startował w olimpiadzie. Miał wówczas 24 lata.

Później polski snowboardzista brał udział w igrzyskach w Vancouverze (Kanada), Soczi (Rosja) oraz w Pjongczang (Korea Południowa). Olimpijskiego medalu nie zdobył, lecz nieraz stawał na podium w innych zawodach, w ramach Pucharu Europy aż piętnastokrotnie.

Do Gnojnika przywiozł wiele pamiątek, m.in. pochodnię z Turynu czy też koszulki z igrzysk olimpijskich. Uczniowie mogli także obejrzeć nagrania wideo jego zjazdów oraz ceremonii otwarcia igrzysk olimpijskich.

Chcąc reprezentować swój kraj na igrzyskach olimpijskich, trzeba być wśród 40 najlepszych zawodników na świecie. To nie

Chłopcy oglądają koszulkę startową snowboardzisty. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

jest łatwe – przyznał Ligocki. Zdradził, że pochodził z rodziny uprawiającej narciarstwo i sam jeździł od czwartego roku życia, lecz ostatecznie, jako nastolatek, wybrał snowboard. W Polsce był on wówczas nowością.

Olimpijczyk zwrócił uwagę, że w sporcie ważna jest zdrowa rywalizacja, koleżeńskie relacje z innymi zawodnikami.

My nie jesteśmy wrogami, jesteśmy współuczestnikami rywalizacji – podkreślił.

Dzień Projektowy z okazji Święta Narodowego Trzeciego Maja co roku odbywa się w Gnojniku. Nauczycielka Joanna Szpyrc przypomniała, że dwa lata temu uczniowie zjedli zabytki Cieszyna, rok temu były biało-czerwone przysmaki kulinarne. W

tym roku pomyślano o polskim sporcie.

Plan był taki, że chcieliśmy zaprosić jakiegoś wybitnego sportowca do naszej szkoły, aby przy okazji Święta Narodowego uczcił Rok Polskich Olimpijczyków. Nawet w najsłynniejszych marzeniach nie przypuszczaliśmy, że uda nam się zaprosić olimpijczyka. Uważamy, że takie zajęcia są niesamowicie cenne dla uczniów – powiedziała „Głosowi” dyrektorka szkoły Grażyna Sikora.

Spotkanie udało się zrealizować dzięki jednemu z rodziców, Piotrowi Sznapce, który od wielu lat zna się i współpracuje z Mateuszem Ligockim. Pan Piotr prowadził spotkanie, zadając gościowi ciekawe pytania.

E-mail: danuta.chlup@glos.live

Pisz do nas, podaj swój wiek, klasę i adres szkoły, do której uczęszczasz. Prosimy o nadsyłanie listów o objętości do 2000 znaków ze spacjami.

Dlaczego sklepy były zamknięte?

W Szkole Podstawowej w Hawierzowie-Błędowicach w pomysłowy sposób uczono w ub. piątek Święto Narodowe 3 Maja. Klasa ósma zagrała dla młodszych kolegów scenkę pt. „Dlaczego 3 maja Castorama w Cieszynie jest zamknięta”. Młodymi aktorami zaopiekowała się nauczycielka Anna Pomykać. Uczniowie w niecodzienny sposób poznali kawałek polskiej historii. (dc) Fot. Facebook/Polska Szkoła Podstawowa i Przedszkole w Błędowicach.

GŁOSIK I LUDMIŁKA

Kwiaty rosną, jak chcą

Rys. WŁADYSŁAW OW CZARZY

Było zielono, wiosna w pełni. Głosik i Ludmiłka zadbał o ogródek i teraz wypoczywali w cieniu pod drzewem. Ale Głosik nie przestawał się wiercić.

Myszę o pewnym eksperymencie – przyznał po chwili. – Kwiatowym? – zdumiała się Ludmiłka. – Chcesz wyhodować jakiś nowy gatunek? Obawiam się, że nie masz do tego potrzebnej wiedzy.

Głosik prychnął niezadowolony, że Ludmiłka go nie docenia. – Nie o nowy gatunek mi chodzi, tylko chciałbym na jednej rabacie posadzić kwiaty według wielkości – od największego do najmniejszego. Właściwie to nie jest eksperyment, tylko prosta rzecz.

Głosik zerwał się z ławki i pobiegł do sklepu ogrodniczego.

Przywiozł stamtąd na taczkach cztery różę w pojemnikach.

Specjalnie tak je wybrałem, aby różniły się wielkością – powiedział, niosąc je na grządkę. Posadził kwiaty, podlewał je i nawoził, dlatego dobrze im się powodziło. Ale rosły inaczej, niż sobie zaplanował. Najmniejsza róża najszybciej wypuściła pędy, druga i trzecia zrównały się wzrostem. Głosik był niepokieszony.

Dlaczego się tym przejmujesz? – dziwiła się Ludmiłka. Przecież kwiaty to nie żołnierze w szeregu ani uczniowie ustawnieni według wzrostu na lekcji wychowania fizycznego. Bardzo ładne są te twoje różę. Dziękuję, że je posadziłeś.

Głosik uśmiechnął się szeroko, słysząc taką pochwałę. (dc)

Sport olimpijski pędzłem i piórem

Chociaż oboje mieszkają w Bystrzycy i uczęszczają do Polskiego Gimnazjum w Czeskim Cieszynie, do tej pory niewiele wiedzeli o sobie nawzajem. To nie przeszkadzało, żeby razem zaprosić ich na rozmowę. Oboje zostali bowiem laureatami tegorocznego Międzynarodowego Konkursu Literackiego i Plastycznego dla młodych Polaków mieszkających poza granicami kraju. Anna Nemeć zdobyła I nagrodę za pracę plastyczną pt. „Olimpijski balet”, Piotr Ruz II nagrodę za wypracowanie pt. „Sport – igrzyska maszyn”.

Beata Schönwald

Wzięliście udział w konkursie o tematyce sportowej, ogłoszonym na 100-lecie zdobycia pierwszych medali przez polskich olimpijczyków. Czy można powiedzieć, że sport jest waszą pasją?

Piotr Ruz: – W moim przypadku niekoniecznie. Co prawda lubię jeździć na rowerze albo chodzić w góry, jednak nie zajmuję się żadnym sportem wyczynowo. A jeśli już komuś kibicuję, to reprezentacji Polski w piłce nożnej.

Anna Nemeć: – Sport i ogólnie ruch zawsze był mi bliski. Bardziej chodziło jednak o taniec, niż o typowe dyscypliny sportowe.

To oznacza, że startując w tym konkursie, zdecydowanie bardziej pociągało was malowanie i pisanie niż sam sportowy temat?

A.N.: – Sztuką interesuję się od dzieciństwa. Do szkoły artystycznej uczęszczam na lekcje plastyki, również w domu poświęcam sporo czasu na malowanie. Biorę też udział w konkursach. Nie pamiętam już wprawdzie dokładnej nazwy, ale pamiętam, że raz udało mi się nawet zdobyć pierwszą nagrodę. Kiedy przyszedłem do gimnazjum, wychowanie plastyczne postawiłam wyżej od wychowania muzycznego, no i dwukrotnie prezentowałam swoje prace na wystawie przy gimnazjalnych w Teatrze Cieszyńskim pn. „Przenikanie”.

P.R.: – Pisanie towarzyszy mi od najmłodszych lat. Już w przedszkolu pisałem krótkie książeczki. Tak się bowiem złożyło, że kiedy moja starsza siostra uczyła się literek, ja uczyłem się tego razem z nią. Sztukę pisaną i czytania opanowałem więc, jeszcze zanim poszedłem do szkoły. Z biegiem lat pisanie pociągało mnie coraz bardziej. W liceum zacząłem wysyłać swoje prace na różne konkursy. Można powiedzieć, że za każdym razem, kiedy pojawia się jakiś konkurs literacki, biorę w

Ania i Piotrek zostali laureatami XXIV Międzynarodowego Konkursu Literackiego i Plastycznego dla młodych Polaków mieszkających poza granicami kraju. Fot. BEATA SCHONWALD

nim udział. Chyba takim największym moim osiągnięciem jest pierwsze miejsce w konkursie im. Haliny Kowalczyk, organizowanym przez szkołę w Lutyni Dolnej. Natomiast rok temu zdobyłem drugą nagrodę w konkursie dla Polonii. Wtedy tematem był dziennik z podróży. Myślę, że pociąg do literatury mam w genach, ponieważ również moim rodzicom zdarzało się w młodości pisać wiersze, siostra z kolei lubi pisać książki.

Aniu, tematem twojej pracy był balet. Może się myśle, ale balet chyba nie jest dyscypliną olimpijską?

A.N.: – Nie. Wybierając taki temat, skorzystałam z tego, że regulamin konkursu dopuszczał bardzo szerokie rozumienie tematyki sportowej. Ja nie uprawiam żadnego sportu, ale taniec jest mi bardzo bliski. Tańczę w zespole folklorystycznym „Zaolzi”, w przedszkolu chodziłam przez jakiś czas na zajęcia z baletu. Uważam, że taniec ma ze sportem bardzo wiele wspólnego. Tancerz, żeby osiągnąć sukces, musi przygotowywać się od najmłodszych lat. Taniec tak jak każda inna dyscyplina sportowa wymaga więc wysiłku, wytrwałości i długich godzin treningu.

Ateny – to tutaj przebiegają tegoroczne igrzyska olimpijskie, których korzenie sięgają końca wieku dziewiętnastego, a tradycja zahacza o antyk, choć tym szczegółem uczestnicy od ponad stu lat zwykli się nie kłopotać. Teraz, kiedy notujemy rok 2210, czasy nowej rasy ludzkiej i epokę wirtualizacji otoczenia, igrzyska mają charakter symboliczny, czyli sportowcy schodzą się jedynie w celu rywalizacji, a nie wzniesłego dumania o istocie wartości historycznej. Być może ogłaszano przed chwilą uroczyste rozpoczęcie tego wydarzenia, jednakże przyjęcie takiego faktu do wiadomości o ile nastąpiło, natychmiast poszło w niepamięć. Jakby nie patrzeć, to tylko formalności.

Pierwsza rozgrywka polega na ściganiu się w elementarnych obiektach posuwistych, imitujących poniekąd archaiczne samochody znane w wieku XXI, ewentualnie stulecie wcześniej (zdania specjalistów są podzielone). Rozmiary takich pojazdów nie przypominają w żadnym wypadku wspomnianych archetypów tych urządzeń. W gruncie rzeczy starcie notowane jest przy obowiązkowym udziale specjalnie zmodyfikowanych teleskopów umożliwiających wyświetlenie nie tylko dimikroelektro 2,3 turbin, ale również ich kierowców.

Tor wyścigowy pod wpływem błyskawicznego napromieniowania przekształcił się w coś przypominającego Rzym pod rządami kapryśnego Nerona. Ktoś niewtajemniczony pomyślałby, że Ateny płoną, ale spokojna głowa. Pożar to tylko neoiluzja optycznie czynna, wkrótce wszystko wróci do normy.

Piotr Ruz „Sport – igrzyska maszyn” (fragment)

Anna Nemeć „Olimpijski balet”

Z kolei twój temat, Piotrze, wybiegał w przyszłość i też nie do końca był może sportowy w tym sensie, jak większość ludzi postrzega olimpijską walkę o medale. Czy ta futurystyczna wizja współzawodnictwa, którą opisałeś, jest efektem twoich zainteresowań technicznych czy bardziej owocem bujnej wyobraźni?

P.R.: – Zdecydowanie to drugie. Jestem humanistą i z techniką nie mam nic wspólnego. Ten pomysł pojawił się spontanicznie. Zresztą to było jedyne wyjście, żeby napisać coś na sportowy temat, nie zapusz-

czając się w nieznane mi rewiry. Postanowiłem więc przenieść się w przyszłość, puścić wodze fantazji.

Czy w tej sytuacji planujecie śledzić zmagania sportowców na Letnich Igrzyskach Olimpijskich w Paryżu? **A.N.:** – Chyba tak. Myślę jednak, że o wiele częściej będę spędzała czas na podwórku, z przyjaciółmi i rodziną, niż przed telewizorem. **P.R.:** – Mój tata chętnie ogląda sport w telewizji, więc przypuszczam, że ja również, niejako przy okazji, czasami zerknę mu przez ramię.

20 lat »Zaolzia« i »Zaolzioczka«

W sobotę w jabłonkowskim klubie muzycznym Rock Café Southrock miało miejsce niecodzienne wydarzenie. Zespoły „Zaolzi” oraz „Zaolzioczka” obchodziły 20-lecie swojego istnienia. Bogaty, ponaddwugodzinny program zawierał wiele tańców i utworów rozmaitego pochodzenia.

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Norbert Dąbkowski

Motytem przewodnim był nowy autorski program sceniczny pod tytułem „Bajka o Dioblim Mlynie na Girowej”. A z muzycznego punktu widzenia, oprócz brzmienia miejscowego folkloru, słychać było m.in. nuty orawską, cygańską czy podhalańską. Było barwnie, było hucznie, było jubileuszowo. Można było zobaczyć diabły, skarby, wielką miłość i mnóstwo tańca, muzyki i śpiewu.

Z okazji 20-lecia zespoły przygotowały również kalendarz na rok 2025, w którym zaprezentowano zwyczajnie i obrzędy góralskiego regionu.

Na naszej stronie internetowej www.glos.live znajdziecie fotoreportaż i krótki materiał filmowy z tego wydarzenia.

Borek odtworzony

Na trzynieckim Borku w ubiegłym tygodniu otwarto dla publiczności kompleks historycznych drewnianych budynków. Odnowiono je zgodnie z historycznymi realiami.

W dzień otwarcia przybyli na miejsce nie tylko turyści, ale przede wszystkim byli mieszkańcy. – Nad wejściem mieliśmy taki daszek, a w ogrodzie były kury, króliki, mama miała zasadzone tulipany – wspominali państwo Szlauerowie. Każdy z domów mieścił cztery rodziny i posiadał budynek gospodarczy. (endy)

Więcej zdjęć na glos.live

Zdjęcia: NORBERT DĄBKOWSKI

Bez granic, czyli 20 lat razem w Europie

Polska kompletnie się zmieniła. Jest krajem lepszym, ciekawszym. Byłem euroentuzjastą, bo wiedziałem, że przynależność do Unii Europejskiej jest kotwicą demokracji – mówił w Cieszynie Adam Michnik, historyk i redaktor naczelny „Gazety Wyborczej”, podczas debaty europejskiej w ramach 26. Przeglądu Filmowego Kino na Granicy.

Łukasz Klimaniec

Debata zorganizowana w sali sesyjnej cieszyńskiego ratusza 1 maja była częścią obchodów jubileuszu 20-lecia przystąpienia Polski i Czech do Unii Europejskiej. Udział w niej wzięli Břetislav Dančák, ambasador Republiki Czeskiej w Polsce, Marta Šimečková, tłumaczka, dziennikarka, założycielka Amnesty International na Słowacji, pomysłodawczyni Forum Środkowoeuropejskiego w Bratysławie, Leszek Hensel, były ambasador Polski w Bośni i Hercegowinie oraz w Bułgarii, Jan Olbrycht były burmistrz Cieszyna i marszałek województwa, europarlamentarzysta kończący swoją przygodę z Parlamentem Europejskim, a także dziennikarz Adam Michnik.

Kotwica demokracji

Swoje wystąpienie Michnik rozpoczął od skomentowania sytuacji politycznej na Słowacji, mówiąc, że „dłużej Słowacji w Unii Europejskiej, niż Robertowi Ficy u władzy w Słowacji”. Nawiązując do pytania, co UE dobrego przyniosła Polsce, stwierdził, że „koń, jaki jest, każdy widzi”.

– Polska kompletnie się zmieniła. Jest krajem lepszym, ciekawszym. Byłem euroentuzjastą, bo wiedziałem, że przynależność do Unii Europejskiej jest kotwicą demokracji, że UE sprzyjać będzie, by Polska pozostała krajem demokratycznym – podkreślił.

Przypomniał, że w polskiej historii są przykłady załamywania się ładu demokratycznego, ale od pewnego czasu są powody do optymizmu i dumy.

– Udało się odsunąć od władzy formację populistyczną, autorytarną, antyeuropejską, która de facto niszczyła polską demokrację. W tym sensie mamy racjonalny powód do podziękowania UE, że wprowadziła takie rygory, które utrudniają łamanie demokracji i praworządności w państwach członkowskich – powiedział.

Zauważył, że w Polsce i Czechach udało się rozmontować dyktaturę komunistyczną bez ducha rewansu i zemsty. To otworzyło nam drogę do Unii Europejskiej. Nawiązując do trudnych momentów w historii – 1938 roku i 1968 roku w relacjach polsko-czeskich – stwierdził Unia Europejska spowodowała, że na granicy między republiką Czeską a Polską nie ma granicy.

– To jest fantastyczne osiągnięcie – zaznaczył.

Cześć wielkiej historii

Břetislav Dančák, ambasador Republiki Czeskiej w Polsce, wspo-

• Jan Olbrycht podkreślił, że Cieszyn ze względu na swoją trudną historię, w myśleniu był i jest bardzo europejski. Fot. ŁUKASZ KLIMANIEC

minał, że dorastał w czasie, który nie sprzyjał stosunkom polsko-czeskim.

– Urodziłem się na granicy polsko-czechosłowackiej, ale Polskę widywałem tylko z okna. Niebieski dach budynku urzędu celnego był punktem, który chciałem pewnego dnia pokonać. Poprzez wejście do UE, ten obiekt zniknął z krajobrazu. Zniknął punkt, który pamiętałem jako miejsce, przez które bardzo ciężko było się przedostać – stwierdził.

– Wejście do UE uświadomiło mi, że jesteśmy częścią wielkiej europejskiej historii. Tego, co już dawno tu istniało, przed tymi reżimami totalitarnymi. Jesteśmy częścią wielkiej historii i możemy brać w niej udział. Nie jako przedmiot, ale podmiot, państwo członkowskie Unii Europejskiej, która rozwija się tak, jak Czechy. Mamy możliwości tego, by stać się częścią czegoś, na czym nam zależy, a jednocześnie mamy odpowiedzialność za to, jak będzie wyglądała jakość życia w Czechach i innych krajach UE – podkreślił. Zaznaczył, że UE otwarła przestrzeń, która jest szersza niż „tylko mała kraina czeska, dzięki czemu bardziej rozumiemy odpowiedzialność, solidarność i potrzebę otwarcia się na problemy, które leżą poza granicami Republiki Czeskiej”.

– Jestem przekonany, że pomimo dużego eurosceptycyzmu cze-

skiego społeczeństwa, UE jest traktowana jako coś, bez czego żyło by nam się bardzo trudno, bez czego nie byłibyśmy w stanie rozumieć wielu niuansów, które przejawiają się w takich zwykłych rzeczach, jak turystyka europejska – stwierdził Břetislav Dančák.

Cieszyn zawsze europejski

Jan Olbrycht przyznał, że należy do pokolenia, które przeżyło absolutny skok cywilizacyjny i radykalną zmianę. – Docenił ją ten, kto ją przeszedł. Młodzi docenią ją po przeczytaniu dobrych książek na ten temat lub obejrzeniu filmów – przyznał.

Przypomniał, że Cieszyn, który ma w sobie międzynarodowy charakter, przygotowywał się do wejścia do UE nieco inaczej. To była kwestia między innymi odbudowania relacji rodzinnych między jedną, a drugą częścią Olzy, a także relacji między Polakami i Czechami.

– Wcale nie było łatwo. Mieliśmy wiele różnego typu stereotypów i trudności. Ale my w Cieszynie w tym myśleniu międzynarodowym byliśmy i jesteśmy – zaznaczył.

Zwrócił uwagę, że czas między rokiem 1990 a 2004, gdy na nowo trzeba było tworzyć system demokracji, był okresem odbudowywania zaufania i przełamywania pewnych rzeczy. Przypomniał, że

jako burmistrz z Cieszyna został wytypowany przez Związek Miast Polskich do działań międzynarodowych i od tej chwili zaczął działać w strukturach UE. – W Brukseli my, samorządowcy z Polski, pracowaliśmy z samorządowcami europejskimi nad funduszami dla Europy Zachodniej na pełnych prawach. To była dla nas zapowiedź, że wchodzimy w zupełnie inny świat. To pokazało, że w tym myśleniu europejskim byliśmy i jesteśmy. Ale dla nas to był przeskok cywilizacyjny – zaznaczył. Oceniał jednak, że dla mieszkańców Cieszyna wejście do UE nie było wielkim skokiem, bo Cieszyn ze względu na swoją trudną historię, w myśleniu był i jest bardzo europejski.

– Wiedzieliśmy, że wchodzimy do świata niełatwego, gdzie będziemy musieli przyjąć wszystkie przepisy prawa, że wchodzimy tam na dobre i na złe. Gdzie będziemy korzystać z sukcesu i razem z wszystkimi będziemy ponosić pewne koszty. Ale dla nas najważniejsze było wejście ze strefy wschodu – oceniał.

Lekcja dla ambasadorów

Leszek Hensel, były ambasador Polski w Bośni i Hercegowinie, przyznał z kolei, że wejście do UE było potwierdzeniem polskiej europejskości, a zwłaszcza tego, że Polak jest równoprawnym członkiem tej wspólnoty europejskiej.

Przywołał symboliczne przeżycie związane z wejściem do środowiska europejskiego.

– W 2004 r., gdy przewodnicztwo w UE objęła Grecja, jeszcze w styczniu ambasadorów grecki zaprosił mnie, węgierskiego i czeskiego ambasadora na spotkanie z udziałem ambasadorów państw członkowskich. Wręczył nam krawaty symbolizujące członkostwo w UE. Powiedział nam, że cieszy się, że za chwilę będziemy formalnymi członkami. I zapowiedział, że od tego dnia będzie nas zapraszał na takie spotkanie. To było dla nas, którzy po raz pierwszy pojawiliśmy się w gronie kolegów ambasadorów, nie jako osoby z zewnątrz, ale swoi ludzie, niesamowite wrażenie – zaznaczył.

Przyznał, że spotkania pokazały, jak UE jest różnobarwna i jak ambasadorowie mają różne podejście do kraju, w którym urzędują. – To była dla nas okazja, by uczyć ich, w jakich warunkach pracują, jaka historia powoduje, że miejscowi politycy zachowują się tak, a nie inaczej – dodał.

Debata była okazją nie tylko do oceny 20-lecia Polski i Czech w UE, ale także omówienia i zanalizowania aktualnej sytuacji politycznej na Słowacji i Węgrzech, gdzie u władzy są populistyczni politycy niezbyt przychylni UE.

Czterdziestolatek

Piątek 10 maja, godz. 22.15

PIĄTEK 10 MAJA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Zakochaj się w Polsce. Miński Mazowiecki **7.00** Makłowicz w podróży. Hiszpania **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Wilnoteka **11.30** Lepsza połowa 2 (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** To jest grane **12.50** M jak miłość (s.) **14.35** Polonia 24 **15.15** Bajki naszych rodziców. Między nami bocianami **15.40** Ale talent. Kolorowe mydła **15.50** Szansa na sukces. Opole 2024 **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Zakochaj się w Polsce. Śląski Gaudi - Śladami Stanisława Niemczyka **18.50** Olá Polonia **19.10** Niezwykłe historie Bialo-Czerwonich. Andrzej Grubba **19.25** Pytanie dnia **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Na dobre i na złe (s.) **21.20** Na sygnale (s.) **22.15** Czterdziestolatek (s.) **23.30** Panorama **0.00** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej).

SOBOTA 11 MAJA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Balans bieli **7.00** Operacja zdrowie. Obrzki limfatyczne **7.30** Pytanie na śniadanie **11.20** Kamera TVP Sport. Karol Świdzki **11.50** Słoneczna włócznia (s.) **12.55** Wędrowni polski. Dolny Śląsk II **13.25** Na dobre i na złe (s.) **14.25** Forum **15.25** Okrasa tamie przepisy. Wiosenne pedy chmielu **16.00** Kulturalni PL **17.00** Telexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Szansa na sukces. Opole 2024 **2. Stan Borys** **19.40** Kabaretowe Naj. Piosenki kabaretowe na maj **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Muzeum Polskiej Piosenki. Edyta Górnika **20.30** Droga do finału **21.00** 68. Konkurs Piosenki Eurowizji - Malmö 2024 - finał.

NIEDZIELA 12 MAJA

6.00 Zrzuńnawci, odbudowani **6.35** Będziemy mieszkać razem (s.) **7.25** Tacy byliśmy. Anna Jantar **8.00** Dzieje mistrza Twardowskiego **9.40** Miśja Brazylia. Pasjonat Ewangelii **9.55** Słowo na niedzielę. Krańce nieba i krańce ziemi **10.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Męczeństwa św. Stanisława w Krakowie na Skalce **12.05** Miłość i miłosierdzie **13.45** Leśni zapylacze **14.15** Będziemy mieszkać razem (s.) **15.10** Kiedyś to było... **16.00** Makłowicz w podróży. Hiszpania - Murcia **16.30** Polacy to wiedzą! (teleturniej) **17.00** Telexpress **17.20** M jak miłość (s.) **18.10** Elektryczne Gitary na dobro wieczór **19.00** no... wiadomo **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Komisarz Alex 19 (s.) **21.15** Wzrostko, co Kocham **22.55** Kabaretowe Naj. Piosenki kabaretowe na maj **23.25** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka).

PONIEDZIAŁEK 13 MAJA

6.00 Polacy to wiedzą! (teleturniej) **6.30** Z historii prawostawia w Polsce. Złoty wiek **6.50** Polacy światu. Ludwik Wertenstein **7.00** Przystanek słów food **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polonia **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Stacja Arktyka. Pogoda w Arktyce **12.50**

Komisarz Alex 19 (s.) **13.40** Osiecka **14.35** Kulturalni PL **15.35** Przyjaciele. Pogromcy duchów **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **18.55** Stacja innowacja **19.20** Polacy światu **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Z biegiem lat, z biegiem dni. Kraków 1886 **22.15** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama.

WTOREK 14 MAJA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Pożyteczni.pl **7.00** Polska śródziemnomorska. Kaszubska żurawina **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Stacja innowacja **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Makłowicz w podróży. Hiszpania - Murcia **12.50** Z biegiem lat, z biegiem dni. Kraków 1886 **14.20** Hala odlotów (talk-show) **15.15** Jak to działa? Male jest wielkie, czyli komprensja danych **15.45** Zwierzaki Czytali **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Vito odkrywa Polskę. Kraków **18.50** Nad Niemnem **19.10** Studio Lwów **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** Ojciec Mateusz 24 (s.) **22.15** Jerzy Nowosielski. Maestro od marzenia **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama.

ŚRODA 15 MAJA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Stacja Arktyka. Pogoda w Arktyce **7.00** Okrasa tamie przepisy. Wiosenne pedy chmielu **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Studio Lwów **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.25** Operacja zdrowie (mag.) **12.50** Ojciec Mateusz 24 (s.) **14.35** Jerzy Nowosielski. Maestro od marzenia **15.35** Animowanki. Pamiętnik Flori **2.15.45** Go-tu-jemy. Domowe lody (mag.) **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Teatropolis. Sztuka aktorska **18.50** Kierunek Zachód (mag.) **19.10** Magazyn z Wysp (mag.) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.25** O mnie się nie martw 2 (s.) **22.15** General polskich nadziei - Władysław Anders **23.10** Telexpress Extra **23.30** Panorama.

CZWARTEK 16 MAJA

6.00 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **6.30** Słownik polsko@polski (talk-show prof. Jana Miodka) **7.00** Jak to działa? **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Nad Niemnem (mag.) **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Teatropolis. Sztuka aktorska **12.50** O mnie się nie martw 2 (s.) **14.35** General polskich nadziei - Władysław Anders **15.35** Bajki naszych rodziców. Miś Uszatek **15.40** Mały pingwin Piko-Pok **16.00** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **16.30** Barwy szczęścia (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **17.50** Leśniczówka (s.) **18.20** Polskie Parki Narodowe. Kampinoski Park Narodowy **18.50** W obiektywie Polonii. Wschód słów food **7.30** Pytanie na śniadanie **11.10** Olá Polonia **11.30** Barwy szczęścia (s.) **12.00** Gość poranka **12.20** Stacja Arktyka. Pogoda w Arktyce **12.50**

Obchody 3 Maja na Rossie

„F” laga po- w i e w a , gdy wiatr się zerwie. A na tej fladze jest biel i czerwień” – tegoroczne obchody Konstytucji 3 Maja na Litwie, które odbyły się w miniony piątek, ambasador RP na Litwie Konstanty Radziwiłł rozpoczął od wiersza „Barwy ojczyście” Czesława Janczarskiego.

– Przed 233 laty Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów uchwalił Konstytucję 3 Maja. Tradycyjnie, z tej okazji, na wileńskich Rossie przy Mauzoleum Matki i Serca Syna polska placówka dyplomatyczna zorganizowała obchody tej ważnej dla historii Polski i Litwy daty.

– Dzień 3 maja to nasze święto. Święto, w którym wspominamy przede wszystkim Konstytucję 3 Maja. Patrząc szerzej wspominamy po prostu to, co jest najlepsze w naszej historii. W naszej polskiej historii, która ma grubo ponad tysiąc lat. Zaczyna się od wielkiego wydarzenia, jakim był chrzest Polski, o którym może niewiele wiemy, ale z całą pewnością, to on właśnie zbudował podstawowy fundament dla Polski. Potem było wiele różnych wydarzeń. Wydarzeń często wspólnych, a jednocześnie dramatycznych. Niewątpliwie jednym z takich wydarzeń była Konstytucja 3 Maja 1791 roku, z której jesteśmy dumni, ale która uchwalona była przez Sejm Rzeczypospolitej Obojga Narodów w chwili niezwykle dramatycznej. W chwili, kiedy traciliśmy naszą niezależność – oświadczył w krótkim przemówieniu szef polskiej placówki dyplomatycznej na Litwie.

Polski dyplomata podkreślił, że uchwalenie jednej z pierwszych na świecie konstytucji jest świętym nie tylko dla Polaków, ale dla wszyst-

• Konstytucja 3 Maja stała się fundamentem i punktem odniesienia dla kolejnych pokoleń – oświadczył Konstanty Radziwiłł. Fot. MARIAN PALUSZKIEWICZ

kich narodów, które tworzyły I Rzeczpospolitą. – Literalne trwanie Konstytucji 3 Maja, jako obowiązującego prawa, było tylko maleńkim epizodem w historii w naszej historii. Trzeba mieć jednak świadomość, że Konstytucja 3 Maja stała się fundamentem i punktem odniesienia dla kolejnych pokoleń żyjących w czasach zaborów, a również później w czasach odbudowy Rzeczypospolitej Polski i można powiedzieć, że na tych samych terenach aspiracji innych narodów, w tym także Republiki Litewskiej. Do tych idealów, które były zawarte w Konstytucji 3 Maja, odnosili się zarówno Polacy, jak i Litwini, Białorusini i Ukraińcy. Dlatego ten dzień jest tak ważny dla całego naszego fragmentu Europy – oświadczył Radziwiłł.

Krótką modlitwą odmówił ksiądz Mirosław Grabowski. Na uroczystości przybyli politycy, działacze społeczni, przedstawiciele polskiej oświaty na Litwie, którzy złożyli kwiaty przy mauzoleum. Między innymi był obecny europosel Waldemar Tomaszewski oraz mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz. – Reprezentuję siebie, jako posta-

Uważam, że to jest najlepsze święto dla Polaków na Wileńszczyźnie. To jest dobry moment, aby pokazać, że polskość i pamięć o naszej historii jest dla nas ważna. W oglasz Konstytucja 3 Maja Rzeczypospolitej Obojga Narodów, sama w sobie, jest ważnym momentem dla naszej wspólnej historii – mówiła „Kurierowi Wileńskiemu” posłanka Beata Pietkiewicz.

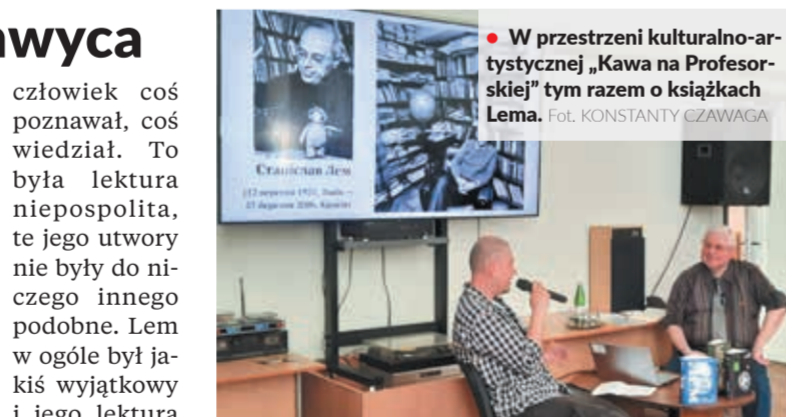
W trakcie uroczystości zbierane były środki na renowację kolejnych nagrobków wileńskiej nekropolii. – W dniach 1-4 maja odbywa się kwesta. Dzisiaj mamy Konstytucję 3 Maja. Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rosą zwrócił się z apelem do organizacji społecznych, do szkół, żebymy nie przynosić dużych wiązanek, tylko przynieść skromne kwiaty. Natomiast jakąś kwotę wrzucić do puszek, która będzie przeznaczona na renowację kolejnych pomników – poinformował „Kurier Wileński” Dariusz Zybort, prezes Społecznego Komitetu Opieki nad Starą Rosą. W trakcie majowej kwesty udało się zebrać 5 624,76 euro.

„Kurier Wileński”/LITWA

Lem wciąż zachwyca

Poza wojenną codziennością mieszkańcy Lwowa znajdują także czas na zapoznanie się z nową, dobrą książką. Dotyczy to też ulubionych autorów polskich. Jednym z nich jest urodzony we Lwowie Stanisław Lem. Niedługo po rozpoczęciu rosyjskiej inwazji na Ukrainę w Bibliotece Naukowo-Technicznej „Politechniki Lwowskiej” założono przestrzeń kulturalno-artystyczną pod tytułem „Kawa na Profesorskiej”. Jedno ze spotkań zostało poświęcone życiu i twórczości Stanisława Lema. Zgromadzili się miłośnicy jego twórczości, Polacy i Ukraińcy. Bolesław Olejnik w wywiadzie dla „Kuriera” powiedział:

– Kiedyś we Lwowie w centrum była słynna księgarnia i gdy się ukazywała jakaś książka Lema, to się po prostu tam leciało i się kupowało. A jak kto nie zdążył, to pożyczł. I w prawie każdym domu polskim była półka z książkami Lema, gdyż nie poprzestawo się na jednej ani na dwóch. To był całkiem inny świat. Świat, który kształtował młodego człowieka, jego wyobraźnię, poglądy. No nie była literatura tylko dla ciekawych. Dzięki niej

• W przestrzeni kulturalno-artystycznej „Kawa na Profesorskiej” tym razem o książkach Lema. Fot. KONSTANTY CZAWAGA

byłem nastolatkiem – powiedział w naszej rozmowie Andrzej Pawłyszyn. – Kochałem miasto Lwów i w tym mieście Lem był dla mnie jakby pewnym kamertonem. Czulem, że pisze coś takiego, co jest bardzo bliskie odbieraniu świata przez lwowiaków. Pierwsza książka w języku polskim, którą przeczytałem (nie jestem Polakiem i nie uczyłem się w szkole polskiego, uczyłem się tego języka sam), to były „Opowieści o pilocie Pirxie”. Badałem tekst ze słownikiem, uczyłem się gramatyki, słownictwa i takich innych rzeczy. Dzięki Lemowi otworzył się przede mną świat języka polskiego, za co jestem mu bardzo wdzięczny.

„Kurier Galicyjski”/UKRAINA

INFORMATOR

CO NA ANTENIE

WSPOMNIENIA

Wspomnienia, to cicha nuta wyjęta z rozmów przeszłości, wspomnienie, to nić wysnuta, ze złotej przędzy miłości.

Dnia 13 maja i 13 września obchodziliby swoje 85. urodziny nasi Kochani Rodzice

śp. JAN I WANDA
DZIADKOWIE
z Bystrzycy

O chwilę wspomnień i cichą modlitwą proszą córka i syn z rodzinami.

GŁ-247

CO W TERENIE

Wszystko przemija – to przeznaczenie, lecz jedno zostaje – to wspomnienie.

Dnia 11 maja minie trzecia rocznica śmierci naszego Kochanego Męża, Taty, Teścia, Dziadka i Pradziadka

śp. WALTRA STRYI
z Darkowa

Wszystkich, którzy Go znali, prosi o chwilę wspomnień żona z rodziną.

RK-040

Tak bowiem Bóg umiłował świat, że Syna swego Jednorodzonego dał, aby każdy, kto we Niego wierzy, nie zginął, ale miał życie wieczne.

Dnia 12 maja 2024 przypadnie szósta rocznica śmierci

śp. STANISŁAWA SZCZUKI

Z szacunkiem wspominają najbliżsi.

GŁ-244

NEKROLOGI

Odeszła...
Boże tak ciężko jest zrozumieć jej śmierć,
tak ciężko jest zrozumieć Twoje zamiary
Dodaj nam sił, byśmy nauczyli się żyć...
Żyć bez niej na ziemi, lecz z nią w sercach...

Anonim

Z należnym szacunkiem żegnamy naszą długoletnią członkinię

HANIĘ GRZEGORZOWĄ

Haniu, dziękujemy za wspólnie spędzone chwile. Zaszczycem było obcować z Tobą! Twój uśmiech i pogoda ducha zostają z nami na zawsze. Wyrazy głębokiego współczucia rodzinie Zmarłej składa Rodzina Katyńska w Republice Czeskiej.

GŁ-246

szere i warsztaty (wyrób własnych barefoot sandałów – cena 300 koron), o godz. 13.00 – ciekawy wykład Józefa Szymeczka pod tytułem „Drzist ogólny”. W czasie spotkania w Drzewionce do godziny 15.00 przegrzewać będzie kapela góralska.

▲ 14 maja zaprasza na wycieczkę z Wisły-Czarnego wzdłuż Białej Wiselki na szczyt Baraniej Góry. Zejście obok schroniska na Przysłopie do Przelęczy Kubalonka, a stamtąd autobusem do Cieszyna. Na wycieczkę zaprasza Stanisław Pawlik (+48 606 133 123). Trasa o długości około 19 km, przewyższenie 750 m n.p.m. Wyjeżdżamy z przystanku Cieszyń-Celma o godz. 8.10. Bilet normalny 29 zł, ulgowy 23,20 zł.

▲ Sekcja Kolarska – Zaprasza na wycieczkę pt. „Żabi kraj”. Start w piątek 17 maja o godz. 10.00 z rynku w Cieszynie. Trasa łatwa o długości 53 km.

▲ zaprasza na 3. Dziecięcy Rajd Rowerowy, który odbędzie się w niedzielę 26 maja. Spotykamy się w parku koło Domu Polskiego w Bystrzycy. Szczegółowe informacje o trasach, regulamin oraz formularz

zgłoszeniowy są dostępne na naszej stronie internetowej www.raid.cz. Należy zgłosić udział do 17 maja. Uwaga: dysponujemy ograniczoną liczbą miejsc. Nie zwlekajcie, bo nie chcemy, aby was zabrakło. Czeka na was rodzinna zabawa rowerowa oraz świetna zabawa na świeżym powietrzu. Zapraszamy całe rodziny na to niezapomniane rowerowe święto.

SIBICA – Zarząd MK PZKO zaprasza na tradycyjną jajecznice w piątek 17 maja o godz. 17.00 do ogrodu Domu Polskiego PZKO. Prosimy przynieść ze sobą trzy jajka na osobę i pokrojone stonione, chleb i szczypiorek.

SKRZECZOŃ – MK PZKO zaprasza na tradycyjne smażenie jajecznicy, XII mistrzostwa Koła w Strzałkach oraz obchody Dnia Dziecka, które odbędą się w sobotę 18 maja o godz. 15.00 w Domu PZKO. Prosimy o zabranie jajek.

WIERZNIOWICE – MK PZKO zaprasza na wystawę upodostaw, która odbędzie się 19 maja w godz. 12.00-19.00 w Domu PZKO. Można zobaczyć dzwon z Wierzniowic odłany w 1779 roku, który powrócił z Nie-

Rzekł Jezus:
Jam jest zmartwychwstanie i żywot;
kto we mnie wierzy, choćby i umarł, żyć będzie.

Ew. Jana 11.25

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 9 maja 2024 zmarł w wieku 79 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Dziadek, Pradziadek, Teść, Brat, Szwagier i Wujek

śp. JAN SIWIEC

zamieszkały w Czeskim Cieszynie-Mistrzowicach Pogrzeb Drogiemu Zmarłemu odbędzie się we wtorek 14 maja 2024 o godz. 15.30 z kaplicy na cmentarzu w Czeskim Cieszynie.
W smutku pogrążona rodzina.

GŁ-254

Pragniemy złożyć serdeczne podziękowania wszystkim krewnym, przyjaciółom i znajomym za udział w uroczystości pogrzebowej

śp. MARII CIENIAŁY

Wyrazy wdzięczności przekazujemy również pastorowi Marcinowi Piętakowi za poprowadzenie nabożeństwa pogrzebowego, organizację za piękną oprawę muzyczną, chórowi „Godulan-Ropica” wraz z chórzystami z innych chórów pod kierownictwem prof. Alojzego Suchanka za piękne smutne słowa podziękowania za długoletnią opiekę kierujemy również pracownikom Domu Opieki Społecznej przy ul. Sokolowskiej w Czeskim Cieszynie, jak i opiekunowi Marcie Lungowej. Córka i syn z rodzinami.

GŁ-248

Prezesowi Janowi Kalecie, jego żonie Franciszce i całej rodzinie składamy wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia z powodu śmierci

śp. HELENY KALETOWEJ

długoletniej członkini naszego Koła PZKO i Klubu Kobiet w Gutach. Zarząd MK PZKO w Gutach i Klub Kobiet.

GŁ-245

W związku z odejściem

śp. TADEUSZA WANTUŁY

wyrazy głębokiego współczucia Jego Najbliższym składa Rada Kongresu Polaków

Z żalem żegnamy naszego przyjaciela, współpracownika, współzałożyciela Rady Polaków (obecnego Kongresu Polaków w RC), posła Czeskiej Rady Narodowej, głosiciela ducha zmian społeczno-politycznych na Zaolziu po 1989 roku, współtwórcę nowych zasad polskiego życia organizacyjnego w Republice Czeskiej. Był człowiekiem, który rozpoznał siłę polskiego filmu, teatru i polskiej muzyki rockowej jako mocnej nitki więziotwórczej, która w latach minionych i współczesnych łączyła społeczeństwo zaolziańskie z kulturą polską najwyższych lotów. Człowiekiem, który budował tożsamość młodych ludzi nie tylko na bazie sprawdzonych, tradycyjnych form działania, ale również przez poszukiwanie nowych platform aktywności, rozwijanie w umysłach ludzkich fantazji wolności i projekcji przyszłości, łączenia tradycji z nowoczesnością. Szkoła, że nie możemy już podać mu ręki w podziękowaniu.

GŁ-253

To wszystko było tak dawno, a jakby wczoraj...

śp. TADEK WANTUŁA

i spotkania z Budką Suffera, Perfectem, Lombardem, TSA, Jarocin,... Szczere wyrazy współczucia żonie Uli i najbliższym BRYGADA KRZYŻA z Gródka.

GŁ-251

miec po 80 latach, stare pocztówki z okolic Bogumina, Karwiny i Orłowej oraz historyczne mapy Śląska.

OFERTA PRACY

POSZUKUJĘ PRACY w przedszkolu od 1. 8. 2024 na stanowisku asystenta pedagoga lub niarki.

TEL. 736 520 453,
e-mail: brigita.gilova@seznam.cz.

GŁ-225

OFERTA

MALOWANIE I CZYSZCZENIE DA-CZÓW, plotów, elewacji i inne. Tel. 732 383 700. Balicki.

GŁ-117

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska 458/33: trzy wystawy: „Józef Stebel, ogrodnik pamięci”, „Romuald Traugott, życie i pamięć” oraz „Patriotyzm i odwaga Henryki Pustowojówny”. Czynne od wtorku do piątku w godz. 8.00-15.00.

Dachy - remonty,
dachy płaskie
Tel. +48 601 532 642

GŁ-071

PROGRAM TV

PIĄTEK 10 MAJA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Agape blisko Ciebie **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 6 (s.) **9.40** Komisarz Alex (s.) **10.40** Ojciec Mateusz 30 (s.) **11.35** Okrasa łamie przepisy **12.10** Agrobiznes **12.55** Natura w Jedyne. Nieposkromione Wielkie Jeziora **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Reporterzy **20.35** Sami swoi **22.10** Matylda (s.) **23.05** Strażnik pokoju (film kopr.).

TVP 2

6.10 Anna Dymna - spotkajmy się **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie

11.15 Operacja zdrowie. Kardiocirurgia małoinwazyjna

Magazyn medyczny, który prezentuje innowacyjne metody diagnostyczne i terapie dostępne w Polsce. Każdy odcinek opowiada o innym schorzeniu. Lekarze wskazują objawy, na które warto zwrócić uwagę i mówią, w jaki sposób diagnozuje się chorobę. Pacjenci opowiadają o swoich doświadczeniach związanych z leczeniem i co musieli zmienić w życiu, żeby uniknąć nawrotu choroby.

11.50 Barwy szczęścia (s.) **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Akacja 38 (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** Górscy ratownicy (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.15** Zakazany owoc (s.) **18.05** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.35** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Elektryczne Gitary na dobry wieczór **21.55** To jest grane (pr. muz.) **22.30** Panorama **23.10** Kino relaks. Po prostu przyjaźń.

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje. Radziejów **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** Kuchenne rewolucje. Chłastawa **12.35** Ukryta prawda (s.) **14.40** Detektywi (s.) **15.45** Doradca smaku **15.50** Kuchenne rewolucje. Głogówek **16.55** Ukryta prawda **18.00** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.50** Uwaga! **20.00** Shrek Trzeci (film USA) **21.55** Król Artur. Legenda miecza (film kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.40** Malanowski i partnerzy (s.) **9.40** Sekrety rodziny **10.40** Dlaczego ja? **11.40** Gliniarze (s.) **12.50** Wydarzenia **13.10** Na ratunek 112 (s.) **13.40** Trudne sprawy **14.40** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.05** Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Najlepsi! **22.10** Bracia (s.) **23.10** Szybcy i wściekli. Hobbs i Shaw (film USA).

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Szkoła pielęgniarzek (s.) **9.50** Sprzątaczką **10.05** Winnice nad Mozela **10.35** Losy sław **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Sama w domu **14.00** Piosenki z kapelusza **14.15** Na tropie **14.40** Reporterzy TVC **15.25** Uśmiechy Karla Kachymi **16.05** Lopatologicznie **17.00** Mieszkać jak... w bloku **17.30** AZ kwiz **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Doktor Martin (s.) **21.05** Wszystkie party **22.00** Hercule Poirot (s.) **23.40** Komisarz Montalbano (s.) **1.30** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Siostry z sawanny **9.20** Przygody nauki i techniki **9.50** Słońce **10.45** Królestwo natury

11.15 Rowerowe wędrowki

Ondřej Cihlák zaprezentuje długodystansowe trasy rowerowe i wraz z ciekawymi gośćmi poprowadzi Cię w miejsca, w których warto zejść z roweru. W pierwszej części nowego serialu dokumentalnego wybierzesz się z Medvědína do zamku Žiřec.

11.50 Młodzi zabójcy Hitlera **12.45** Wspomnienia partyzantki **13.45** Cuda techniki **14.35** Rzymskie wysięgi **15.30** Vyborná SHOW **16.20** Refresh **16.50** Czar Wielkiej Brytanii **17.45** W kamperze po Polsce **18.15** Perymetr **18.40** Przygody nauki i techniki **19.10** Żyjesz tylko dwa razy **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Ciało mojego wroga (film) **22.05** Wschodzące słońce (film) **0.15** Poszukiwania Angeli Merkel **1.15** Odkryte skarby.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.40** Ulica (s.) **9.40** Jedna rodzina (s.) **10.55** Partnerki (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.40** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **15.35** Zamienimy się żonami **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Praktykant (film) **22.50** Ciemniejsza strona Greya (film) **1.10** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.).

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.05** M.A.S.H. (s.) **9.15** Zoo (s.) **10.35** Policja Hamburg (s.) **12.35** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Komisarz Rex (s.) **14.35** Policja w akcji **15.35** Tak jest, szefie **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do sto! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Kochamy Czechi **23.55** Tak jest, szefie! **1.00** Policja w akcji.

SOBOTA 11 MAJA

TVP 1

6.05 Szatan z siódmej klasy. Niech żyje cesarz i jeszcze kilka innych osób **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.40** Rok w ogrodzie **8.05** Rok w ogrodzie extra **8.20** Pełnosprawni (550) **8.50** Koloseum - klejnot Cesarstwa Rzymskiego **10.00** Ranczo 6 (s.) **10.55** Komisarz Alex (s.) **11.55** Ojciec

Mateusz 30 (s.) **12.50** Gwiazdy w południe. Rudzielec z Wyoming (western USA) **14.25** Okrasa łamie przepisy **15.00** Miłość i medycyna 4 (s.) **15.55** Sanatorium miłości 6 (reality show) **17.00** Telexpress **17.35** Ojciec Mateusz 27 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Droga do finału **21.00** 68. Konkurs Piosenki Eurowizji - Malmö 2024 - finał.

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** To jest grane **12.05** Najważniejszy mecz **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Kolo fortuny (teleturniej) **15.15** Szansa na sukces. Opole 2024 **2.16.20** Na dobre i na złe (s.) **17.25** No... wiadomo (mag.) **17.55** Słowo na niedzielę. Krańce nieba i krańce ziemi **18.10** Va banque (teleturniej) **18.45** Akacja 38 (s.) **20.00** Kto nas wzywa - 70 lat GOPR **21.05** Postaw na milion (teleturniej) **22.10** Panorama **22.45** Królowie przekrętu (komedia USA).

TVN

5.50 Nastolatki rządzą... kasą **6.45** Kuchenne rewolucje. Biała Karczma **7.45** Dzień Dobry TVN **11.20** Na Wspólnej (s.) **13.15** Niezwykłe Stany Prokopa **13.50** Rozumiemy się bez słów (komedia kopr.) **16.05** Shrek Trzeci (film USA) **17.55** Kuchenne rewolucje. Kalinowiec **18.55** Raport Speedway Grand Prix **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Uwaga! **20.00** Mam talent! (pr. rozr.) **22.20** Dwa tygodnie na miłość (komedia kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.25** Fałszywa dwunastka 2 (komedia USA) **10.10** Ewa gotuje (mag.) **10.40** Nasz nowy dom (reality show) **11.40** Gliniarze (s.) **16.45** Więzienie (s.) **17.45** Chłopaki do wzięcia (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **20.00** Toy Story 4 (film USA)

22.10 Bad Boys (komedia USA)

Policjanci wydziału antynarkotykowego w Miami, Marcus Burnett (Martin Lawrence) i Mike Lowrey (Will Smith), przechwytują heroinę o wartości 100 mln dolarów. Już następnego dnia narkotyki zostają skradzione z posterunku. Na jej odzyskanie Burnett i Lowrey mają zaledwie trzy dni, inaczej ich komisarz zostanie zamknięty. Walcząc z czasem, śledzą mistrza złodziei, tajemniczego Foucheta (Tchéky Karyo)...

TVC 1

6.00 Buleczki z rana **6.25** Lopatologicznie **7.15** Kochamy zwierzęta **7.45** Wyroki sędziego Ooki (bajka) **8.00** Trzech weteranów (bajka) **9.15** Uśmiechy Libuše Havelkovej **9.35** Ojciec Brown (film) **11.05** Wszystkie party **12.00** Z metropolii. Tydzień w regionach **12.25** Nasze hobby **13.00** Wiadomości **13.05** Co poudala baba Futeř (bajka) **13.50** Przędziemy złotą nitkę (bajka) **15.00** Rewizor (film) **16.15** Hercule Poirot (s.) **17.55** Winnice nad Mozela **18.25** Chłopaki w akcji **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Cuda natury **21.20** Evergreen **22.15** Różowa Pantera kontra taksówka (film) **23.55** Lista przebojów telewizyjnej rozrywki **0.50** Sprawy detektyw Murdocha (s.).

TVC 2

6.00 Skandaliczna historia rodziny Boleyn **6.50** Przygody z pustkowi **7.50** Wieczny Egipt **8.45** Na rowerze po Czechach **8.55** Terezska dolina **9.25** Cuda techniki **10.15** Lotnicze katastrofy **11.00** Auto Moto Świat **11.25** Auto Moto Test **11.40** Strefa śródziemnomorska - współżycie człowieka i natury **12.35** Babel **13.05** Drogie studia **13.35** Z kucharzem dookoła świata **14.25** Podróż (film) **16.05** Niesamowity Wietnam **17.00** Dzwon dzwonów **17.30** Cudowna planeta **18.25** Okawango - rzeka marzeń **19.20** Refresh **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Romantyczne włoskie wyspy **21.00** Eurovision Song Contest 2024 **1.00** Harry Palmer: technika Ipress (s.).

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) **6.15** Monchhichi (s. anim.) **7.05** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.55** Weekendowe Śniadanie **10.15** Na wodzie (s.).

11.25 Alvin i wiewiórki II (film)

Sensacyjne śpiewające wiewiórki Alvin, Szymon i Teodor powracają w przepelnionym muzyką i szalonym humorem filmie dla całej rodziny. Gdy Dave (Jason Lee) ma wypadek na koncercie i trafia do szpitala, wiewiórki zawieszają działalność rozrywkową i idą do szkoły. Tam spotykają Wiewióretki - utalentowane i pełne dziewczęcego uroku trio, które jest odkryciem lana, podlego ex-managera chłopaków.

13.10 Zakreony (film) **15.05** Niania (film) **17.00** Rodzinne rewolucje (film) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Pościg - wydanie specjalne **21.45** RED II (film) **0.00** Ukojenie (film).

PRIMA

6.00 M.A.S.H. (s.) **7.50** Podróż z tatą **8.30** Autosalon.tv **9.35** Incognito **10.45** Kochamy Czechi **12.35** Czesi grillują (reality show) **13.55** Mroczny kraj (s.) **15.20** Noe na Karlsztadzie (musical) **17.10** Palko, wyjdź z worka (bajka) **18.55** Wiadomości, pogoda **19.55** Showtime **20.15** Gliniarz (s.) **21.35** Czeskie domki letniskowe marzeń **22.35** Beowulf - droga do sprawiedliwości (film) **0.45** Line of Duty - wydział wewnętrzny (film).

NIEDZIELA 12 MAJA

TVP 1

6.20 Słownik polsko|polski (talk-show prof. Jana Miodka) **6.55** Słowo na niedzielę. Krańce nieba i krańce ziemi **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie-Lagiewnikach **8.00** Tydzień **8.30** Zakochaj się w Polsce. Śląski Gaudi **9.05** Cafe pod Minogą **10.50** Janosik (s.) **11.55** Między ziemią a niebem **12.00** Regina Coeli **12.15** Między ziemią a niebem **12.50** Misja Brazylia. Jak w domu **13.10** BBC w Jedyne. Zielona planeta **14.15** Sanditon 2 (s.) **15.15** Dom (s.) **17.00** Telexpress **17.35** Komisarz Alex 19 (s.) **18.40** Jaka to melodia? (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.20** Matylda (s.) **21.20** Sanatorium miłości 6 (reality show) **22.20** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.25** Moje wielkie greckie wesele 2 (komedia kopr.).

TVP 2

6.00 Barwy szczęścia (s.) **6.35** M jak miłość (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.30** Po prostu przyjaźń **14.00** Familiada (teleturniej) **14.35** Kolo fortuny (teleturniej)

15.15 Szansa na sukces. Opole 2024 2

„Szansa na sukces. Opole 2024” to kultowy muzyczny talent show, który wyłania nowe gwiazdy polskiej sceny muzycznej, od lat bawiący widzów publiczności telewizyjnej Dwojki. Zwycięzca finału otrzymuje prawo do występu w Koncercie Debiutów podczas 61. Krajowego Festiwalu Polskiej Piosenki w Opolu.

17.25 Piłka nożna. PKO BP Ekstraklasa **20.00** Ostateczne poświęcenie (film USA) **22.10** Panorama **22.50** Kino bez granic. Panaceum (thriller USA).

TVN

6.00 Batwheels (s.) **6.45** Kuchenne rewolucje. Sieradz **7.45** Dzień Dobry TVN **11.25** Co za tydzień **12.00** Totalne remonty Szczęśliwej 6 **13.05** Mam talent! **15.25** Król Artur. Legenda miecza (film kopr.) **18.00** The Traitors. Zdraycy **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.45** Uwaga! **20.00** Sekret w ich oczach (film kopr.) **22.20** Odważna (thriller Australia/USA).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Giganci ze stali (film kopr.) **11.05** Toy Story 4 (film USA) **13.25** Dancing with the Stars. Taniec z gwiazdami **15.40** Twoja Twarz Brzmi Znajomo. Najlepsi! **17.40** Nasz nowy dom (reality show) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.30** Państwo w państwie **20.00** Dom Gucci (film kopr.) **23.35** Solid Gold.

TVC 1

6.00 Ciekawostki z regionów **6.25** Po Czechach **6.35** Karkonoska bajka (bajka) **7.15** Rewizor (film) **8.30** Buleczki z rana **8.55** Lopatologicznie **9.50** Kalendarium **10.05** Kamera na szlaku **10.35** Obiektyw **11.10** Dynastia Nowaków (s.) **12.00** Pytania Vaclava Moravca **13.00** Wiadomości **13.05** Krzesiwo (bajka) **14.05** O sprytniej Marynie (bajka) **14.30** Jeśli kiedyś odejdę (film) **16.10** Robinsonka (film) **17.30** Plac wiejski (s.) **18.25** Co umiały nasze babcie **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Produkt uboczny (s.) **21.10** 168 godzin **21.40** Jak nie zepsuć sobie życia (s.) **23.05** Sprawy detektyw Murdocha (s.) **23.55** Nasze hobby.

TVC 2

6.00 Cuda ludzkiego geniuszu **6.50** Obywatel Kinsky **7.15** Zapomniane historie II wojny światowej **8.10** Reprodukacja w naturze **11.30** Nie poddawaj się **12.00** Magazyn chrześcijański **12.30** Na pływalni z lady Milena Grenfell Baines **12.55** ABBA Forever **14.30** Czar Wielkiej Brytanii **15.25** Tajemnicza Arabia Saudyjska **16.20** Piłka ręczna: Czechi - Ru-

munia (trnsmisja) **18.15** Rowerowe wędrowki

18.40 W kamperze po Polsce

Tym razem Zbigniew Czendlik podróżuje po województwie mazowieckim i śląskim, odwiedza ważny klasztor paulinów na Jasnej Górze, majestatyczny Szlak Orlich Gniazd i nie omieszka przejechać się przez Pustynię Błędną, a także odwiedzić słynny Kraków. Nowa seria popularnego cyklu podróżniczego z domem na kółkach.

19.10 Sprawa Letenský kopec **19.20** Ciekawostki z regionów **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Adios, Sabata (film) **21.50** Misja Quillera (film) **23.35** Budowa najbardziej luksusowego wycieczkowca na świecie **0.25** Poszukiwania Angeli Merkel.

NOVA

6.05 Zig i Sharko (s. anim.) **6.15** Monchhichi (s. anim.) **7.05** Alvin i wiewiórki (s. anim.) **7.55** Weekendowe Śniadanie **9.25** Czule wspomniamy: Hogo Fogo **10.25** Poradnik domowy **11.55** Za pięć dwunasta **12.55** Grzechy dla ojca Knox (s.) **14.15** Sprawa martwego nieboszczyka (film) **16.20** Trzeci król (bajka) **18.10** Powrót Arabeli (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Odnakna Wysočina (s.) **21.35** Policja kryminalna Anděl (s.) **22.50** Odlamki **23.25** Zaginiona dziewczyna (film).

PRIMA

6.00 M.A.S.H. (s.) **7.50** Czeskie domki letniskowe marzeń **8.45** Prima Czechi **9.15** Prima świat **9.50** Incognito **11.00** Pr. dyskusyjny **12.00** Poradnik domowy **12.55** Poradnik Pepy Libickiego **13.30** Ogrodnik w zasięgu ręki **14.15** Poradnik Ládi Hruški **15.15** Gliniarz (s.) **16.30** Ojciec panny młodej II (film) **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zadzwoń do mojego agenta (s.) **21.35** Mroczny kraj (s.) **23.10** Po własnych śladach (film) **1.10** Niewinna (film).

PONIEDZIAŁEK 13 MAJA

TVP 1

6.05 Złoty chłopak (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Studio Raban **8.00** Wydział kryminalny Kitzbühel (s.) **8.50** Ranczo 6 (s.) **9.45** Komisarz Alex (s.) **10.40** Ojciec Mateusz 30 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.55** Natura w Jedyne. Zielona planeta **14.00** Złoty chłopak (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dziedzictwo (s.) **17.00** Telexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Leśniczówka (s.) **19.00** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Program informacyjny, pogoda, sport **20.15** Reporterzy (mag.) **20.30** Teatr Telewizji. Powiem wam, jak zginął **22.10** Wojtyłowie. Drogi do świętości **23.20** Balans bieli.

TVP 2

6.20 Dobre historie. Fundacja Heleny Kmieć **6.55** Rodzinka.pl (s.) **7.30**

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

WEHIKUŁ CZASU

Tak było...

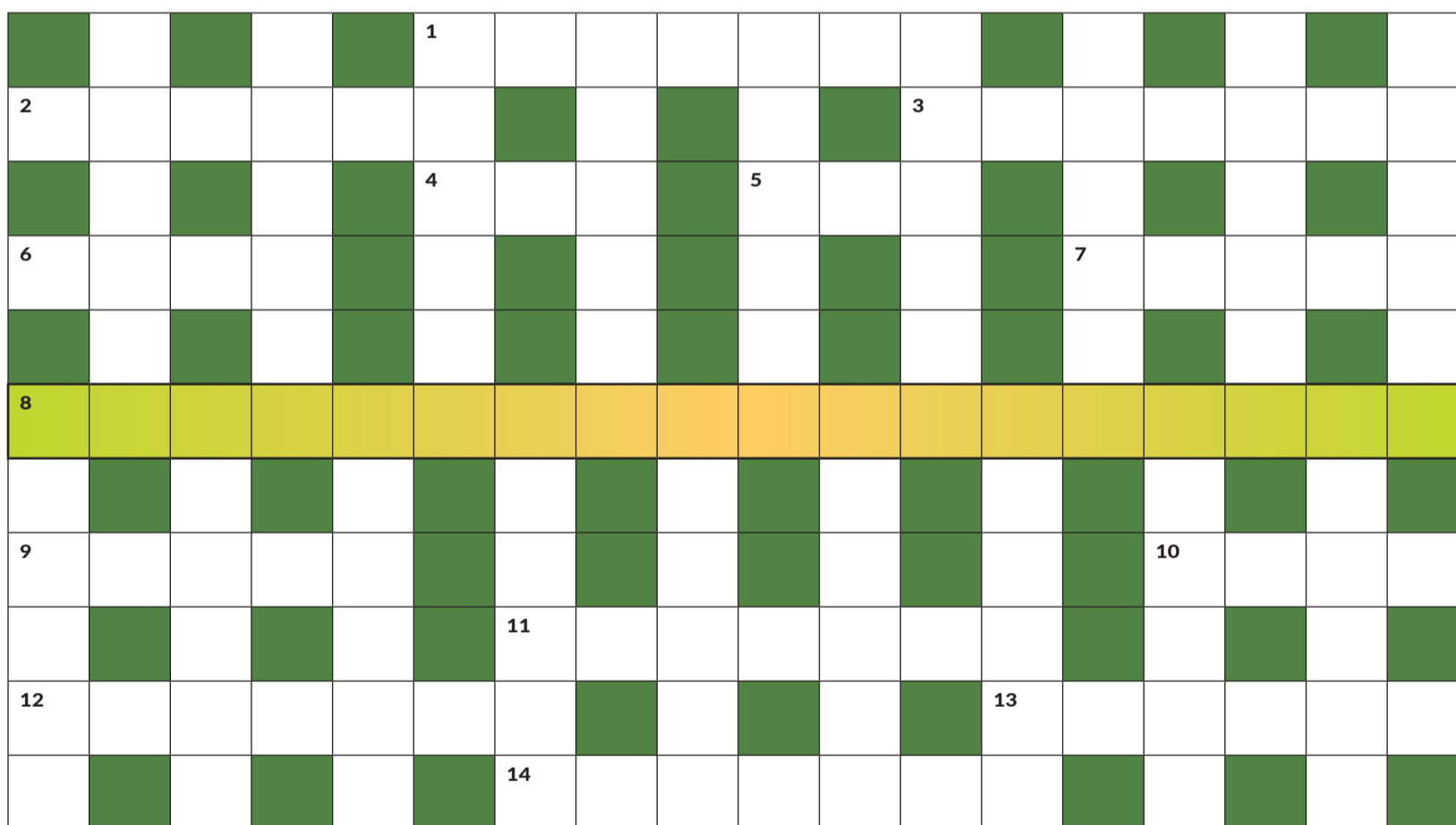

...tak jest

• Dziś ponownie zapraszamy na wycieczkę do Suchej Górnjej. Archiwalna fotografia wykonana po II wojnie światowej przedstawia budynek byłej cukrowni. Po lewej stronie widoczny jest sklep z futrami.

Czekamy na propozycje współczesnego ujęcia. W gazecie zamieścimy pierwsze bądź najlepsze zdjęcie, jakie dostaniemy. Fotografie prosimy wysłać na: dabkowski@glos.live bądź info@glos.live. Serdecznie zapraszamy do współpracy!

KRZYŻÓWKA KOMBINOWANA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy wysłać na e-mail: info@glos.live. Termin upływa w środę **22 maja**. Nagrodę za poprawne rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 26 kwietnia otrzymuje **Józef Nastulczyk z Karwiny-Raju**. Autorem dzisiejszego zadania jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie krzyżówki kombinowanej z 26 kwietnia:

CZAS PŁACI,
CZAS TRACI.

Rozwiązaniem jest przysłowie polskie...

POZIOMO:

- lista spraw sądowych w danym dniu, rozpis rozpraw
- ciąg łuków podpartych kolumnami lub Fiedler, autor powieści reportażowej „Dywizjon 303”
- działanie chytre, podstępne dla osiągnięcia jakiegoś celu

- ssak o ciele pokrytym ostrymi i twardymi kolcami
- Cezary..., grał podwójną rolę w serialu „Ranczo” lub dawny uczeń
- jedna z głównych rzek Hiszpanii, przepływa przez Saragossę
- porwał Stasia i Nel w powieści „W pustyni i w puszczy”

8. ROZWIĄZANIE DODATKOWE

- ...sprawiedliwa, zawsze na wierzch wypływa lub dzielnica Gdańska
- człowiek który za swój ojczysty język uznaje arabski
- obywatelka Sudanu
- izba mieszkalna w dworach i pałacach, często sytuowana w narożach budynku, pełniąca

rolę sypialni, garderoby czy gabinetu

- instytucja, w której dokonuje się kupna i sprzedaży papierów wartościowych i towarów masowych
- obrabiarka skrawająca, służąca do tocenia wałków, tulei, pierścieni.

PIONOWO:

AIKIDO, ALANEK, AMANDA, ARESZT, ATEIZM, BASSAJ, GELNER, IDARED, KIŻUCZ, ŁAJDAK, NOŻYCE, ODWAGA, SKIBKA, STOJAK, TRĄBIĄ, WYJAZD, WYKRÓJ, ZATOKI.

Wyrazy trudne lub mniej znane: ALKIERZ, EBRO, TOKARKA

„Głos” jest finansowany ze środków Ministerstwa Kultury RC, Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP, Konsulatu Generalnego RP w Ostrawie, a także z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu „Polonia i Polacy za Granicą 2021, 2022 i 2023” za pośrednictwem Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” i Stowarzyszenia „Wspólnota Polska”

MINISTERSTWO
KULTURY

Kancelaria Prezesa
Rady Ministrów

Konsulat Generalny
Rzeczypospolitej Polskiej
w Ostrawie

Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
im. Jana Olszewskiego

STOWARZYSZENIE
„WSPÓLNOTA POLSKA”

„Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów”.

Głos
GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZEŠKIEJ

Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC, ul. Grabińska 33, 737 01 Czeski Cieszyn, IČO: 00535613, w wydawnictwie POL-PRESS, s.r.o. IČO: 26792575 • Adres: Redakcja „Głosu”, ul. Strzelnicza 28, Czeski Cieszyn 737 01 • Redaktor naczelny: Tomasz Wolff, wolff@glos.live • Zastępca redaktora naczelnego, redaktor sportowy: Janusz Bittmar, bittmar@glos.live • Redaktorzy terenowi: Danuta Chlup, danuta.chlup@glos.live • Łukasz Klimaniec, klimaniec@glos.live • Szymon Brandys, brandys@glos.live • Fotoreporter: Norbert Dąbkowski, dabkowski@glos.live • Doradca ds. reklamy: Beata Schönwald, beata.schonwald@glos.live • Projekt makiety: Jacek Utko • Telefony: sekretariat/centrala 558 731 766, e-mail: info@glos.live • www.glos.live • Pismo wychodzi we wtorki i piątki • Dostawę prenumeratom prowadzi PNS, a.s. Pateřická 1/2773, 193 00 Praha 9-Horní Počernice. Zamówienia pod adresem: První novinová společnost, a.s., Zákaznické centrum, Evropská 888, 664 42 Modřice, e-mail: zakaznickecentrum@pns.cz. Reklamacje tel. 800 400 412 • Kolportaż: PNS, a.s. • Druk: CZECH PRINT CENTER a. s. Na Rovince 876, 720 00 Ostrava-Hrabová • Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania • Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 588, nr Indexu 42501, ISSN 2570-8708.

„Głos” należy do Stowarzyszenia Dzienników Mniejszości Narodowych i Etnicznych Europy MIDAS